

Maisted (FP):

Jeg er udmærket klar over, at der er mange, der gerne vil ud af døren i en fart nu, men jeg synes alligevel, der er et par ting, der skal fremhæves.

Da vi behandlede lovforslaget om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, lagde man vægt på teksten til et ændringsforslag. Her er der tale om en tekst, der viser, at socialdemokratiet i og for sig overhovedet ikke har ændret dette beslutningsforslag. Teksten indeholder nøjagtig de samme intentioner, som beslutningsforslaget gjorde, og det vil sige, at stemmer man for dette beslutningsforslag, stemmer man selvfølgelig også for teksten. Det er især det radikale venstre, som jeg går ud fra må lægge vægt på, at man også kommer til at stemme for denne tekst.

Jeg anbefaler altså folketinget, at man stemmer imod beslutningsforslaget, idet der reelt ikke er foretaget nogen ændring i forhold til det oprindelige beslutningsforslag.

Lilli Gyldenkilde (SF):

SF kan stemme for det forslag, der nu foreligger her. Vi har især bemærket, at der i bemærkningerne står, at regeringen fortsat vil bestræbe sig på at arbejde for en udvidelse af lønmodtagernes medbestemmelse på deres arbejdspladser samt arbejde for, at lønmodtagerne sikres andel i fremtidig kapitaltilvækst. Dertil kommer, at der er en række ting i bemærkningerne om øget tryk i ansættelsen, hvilket naturligvis er noget, vi i SF kan støtte.

Når nu regeringen skal arbejde videre med denne sag, vil jeg gerne på SFs vegne opfordre regeringen til at skabe den nødvendige offentlige debat om ØD, VD, og da vi i SF gerne vil medvirke til denne debat, skal jeg kort ridse nogle principper op, om hvilke SF har udarbejdet sine tanker om virksomhedsdemokrati.

SFs forslag til virksomhedsdemokrati består af tre hovedelementer, arbejdspladsdemokrati, økonomisk demokrati og samfundsstyring af kapitalen. Såfremt økonomisk demokrati skal blive et reelt styringsmiddel, er arbejdspladsdemokratiet en nødvendighed. Vi skal have lønmodtagervalgte virksomhedsråd, og de skal deltage direkte i ledelse og fordeling af arbejdet. Virksomhedsrådenes beføjelser er at vælge repræsentanter til be-

styrelse og direktion, og man skal have beslutningsret vedrørende produktion og kunne standse produktionen helt eller delvis, såfremt nogle føler sikkerhed og sundhed truet.

Omkring økonomisk demokrati lægger SF værditilvæksten i virksomheden til grund for beregning af overførsel af midler til lønmodtagernes kollektive ejendom. Vi forestiller os, at 3 pct. af denne værditilvækst skal være grundlaget. De 2 pct. kan blive i virksomheden som lønmodtagernes andel, og 1 pct. skal gå i en solidarisk fond. Denne fond skal så ledes af et repræsentantskab, der er valgt af hele lønmodtagerkredsen med en stærk islet af folk fra virksomhedsrådene. Fondens opgaver skal løses efter nogle samfundsmæssige behov og ikke udelukkende profitmæssige – det betyder hensyn til beskæftigelse, arbejdsmiljø og øvrige løn- og arbejdsforhold – og der skal kunne investeres i nye virksomheder, ligesom der skal kunne overtages gamle, der ellers påtænkes nedlagt, hvis ellers de opfylder nogle krav, som vi senere vil udarbejde.

En overtagelse af egnsudviklingsfond og finansieringsinstitut for industri og håndværk vil være ønskelig i den forbindelse.

Med hensyn til en samfundsstyring af kapitalen mener SF, at folketinget skal fastlægge nogle hovedretningslinjer for fordeling af disse ressourcer, idet folketinget skal indsætte et flertal af repræsentanter i pengeinstitutter og forsikringssselskabers bestyrelser, og de skal så arbejde ud fra følgende: en afbalancering af erhvervssektoren, dvs. industri, håndværk, landbrug, servicefag og især – og det er meget vigtigt – en afbalancering mellem hjemmemarkeds- og eksport erhverv. En egn- og landsplanlægning, der tilgodeser miljø, beskæftigelse og sådanne ting. Så skal der naturligvis lægges vægt på, at vi får forbedringer for ansattes arbejdsforhold og lønforhold. Folketinget skal følge udviklingen gennem et udvalg, der har samme myndighed angående grovstyring, som finansudvalget har over for statens anvendelse af kapital.

Til slut vil jeg sige, at virksomhedsdemokrati skabes ikke alene ved, at lønmodtagerne kollektivt overtager mere og mere af værditilvæksten. Der findes i dag samfund, hvor lønmodtagerne formelt har overtaget hele værditilvæksten, uden at der af den grund er blevet mere reelt demokrati på arbejdsplad-